

Editorial

Vážení přátelé,

přichází k vám další číslo České urologie a je pro mne velkou ctí, že jsem dostal příležitost napsat tento „editorial“. Chtěl bych se při této příležitosti zamyslet nad situací v české onkourologii, nad tím, čeho náš obor dosáhl a co ještě stojí před námi. Vzpomínám si, jak jsme počátkem roku 2007 v rámci Zimního urologického sympozia připravili spolu s předními českými onkology program věnovaný léčbě jednotlivých urologických nádorů a současně s nimi diskutovali i koncepci onkologické péče. Bylo tehdy zřejmé, že vytvořením přesně definované struktury spočívající v systému komplexních onkologických center se onkologové stali spolehlivým a vítaným partnerem pro Ministerstvo zdravotnictví i pro zdravotní pojišťovny. Jasně jsme tehdy cítili, že bude pro náš obor obtížné udržet nejen některé formy medikamentózní léčby, ale i významnou pozici, kterou urologové v léčbě nádorových onemocnění hráli. Bylo jasné, že bez přesně definované struktury péče včetně určité míry centralizace a bez adekvátního vzdělávání nemůžeme úspěchu dosáhnout.

Urologická společnost dlouhodobě věnuje velkou pozornost přípravě odborných akcí sloužících nejen k edukaci urologů, ale i jako platforma pro výměnu názorů s klinickými a radiačními onkology. Věřím, že to naší společnosti pomohlo získat mezi onkology určitý respekt i řadu přátel, což usnadnilo některá další složitá jednání. Postupně vznikly cykly seminářů na onkologická témata (Marcus, semináře o nádorech měchýře či ledvin) i dnes již tradiční sympozium KNOU.

V roce 2013 vešel v platnost nový nastavbový obor, onkourologie, a následně i subkatedra onkourologie, která dodnes organizuje vzdělávání v oboru i atestační zkoušky. Od února 2016, kdy se konala první atestace, složilo úspěšně zkoušku 25 urologů ze všech částí České republiky. Díky tomu mohla řada větších pracovišť získat akreditaci pro výuku v oboru onkourologie, což přináší možnost přípravy dalších adeptů tohoto oboru. Získává-

me tím novou generaci vzdělaných odborníků schopných vést onkotýmy, přistupovat s komplexní znalostí k léčbě urologických nádorů i aplikovat některé formy systémové terapie.

Onkourologové představují nezbytný předpoklad pro vznik onkourologických center, která disponují předepsaným vybavením a do kterých lze koncentrovat některé nové a nákladné formy terapií. Takovou vlašťovkou se stala intravezikální termochemoterapie nádorů měchýře a věřím, že budou následovat i metody další. První onkourologická centra byla Ministerstvem ustanovena v roce 2019 a jejich síť dnes pokrývá celou republiku. Je přitom třeba zdůraznit, že významnou roli hraje a bude hrát spolupráce mezi centry a standardními urologickými odděleními, do jejichž gesce spadá diagnostika i velká většina onkourologických výkonů.

Výše zmíněnými kroky se urologické komunitě podařilo vytvořit organizační platformu nezbytnou pro poskytování špičkové péče i pro vstup nových moderních způsobů léčby. Je nyní na nás, jakým způsobem tuto příležitost využijeme. Za klíčové považuji udržování vysoké kvality péče v jednotlivých centrech a aktivní přístup k zavádění nových metod léčby, které by měly zůstat v gesci onkourologů. Centra musí participovat na výzkumných aktivitách, minimálně v podobě komerčních klinických studií. Stejně tak bude pro obor důležité úspěšné řešení medicínsky a společensky významných úkolů, jako je časná detekce karcinomu prostaty.

Věřím, že urologie, potažmo onkourologie, mají potenciál ke splnění všech těchto výzev.

Váš Marko Babjuk

*prof. MUDr. Marko Babjuk, CSc.
Urologická klinika 2. LF UK
a FN Motol
V Úvalu 84/1
150 06 Praha 5
marek.babjuk@fnmotol.cz
V Praze, 24. 2. 2023*

